

آئین نامه دوره های دستیاری دندانپزشکی

تابستان ۹۷

دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی

مقدمه

هدف از برگزاری دوره های دستیاری دندانپزشکی، تربیت افراد متخصص در رشته های تخصصی دندانپزشکی است. این افراد با کسب مهارت های لازم، نیازهای آموزشی پژوهشی، درمانی و بهداشتی کشور را تامین می نمایند.

بخش اول: تعاریف

ماده ۱- دوره دستیاری دندانپزشکی یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی (Academic) است که دندانپزشکان عمومی متقاضی و واجد شرایط پس از کسب موفقیت در آزمون ورودی با توجه به نمره مکتسبه در یکی از مراکز آموزشی که از طرف دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی تعیین می گردد آن را شروع نموده و پس از گذراندن تمامی دروس (طبق برنامه آموزشی مصوب) و نیز قبولی در آزمون های حین دوره (نظیر ارتقا سالیانه)، در آزمون مورد تخصصی شرکت نموده و متناسب با نمره این آزمون، موفق به اخذ گواهینامه و یا دانشنامه تخصصی در رشته مربوطه می گردند.

ماده ۲- دستیار به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دکتری دندانپزشکی عمومی و پذیرش در امتحان ورودی دستیاری، جهت آموزش های نظری و کسب مهارت های عملی در یکی از رشته های تخصصی دندانپزشکی (شامل آسیب شناسی دهان و فک و صورت، ارتودانتیکس، اندودانتیکس، بیماریهای دهان و فک و صورت، پروتزهای دندان، پرپودانتیکس، جراحی دهان و فک و صورت، دندانپزشکی ترمیمی، دندانپزشکی کودکان و رادیولوژی دهان و فک و صورت)، طی مدت زمان مشخصی که برای آن دوره از طریق شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی تصویب شده است، به امر آموزش، پژوهش و انجام فعالیت های درمانی اشتغال می ورزد.

بخش دوم: آزمون ورودی دوره های دستیاری دندانپزشکی

ماده ۳- ثبت نام آزمون پذیرش دستیار دوره های تخصصی دندانپزشکی از طریق مرکز سنجش آموزش پزشکی و بر اساس مفاد دستورالعمل اعلام شده از طرف دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی انجام می پذیرد.

ماده ۴- داوطلبین ملزم به تکمیل و ارائه مدارک لازم در موعد مقرر و به شکلی که اعلام می شود می باشند. چنانچه در هر زمان مشخص شود که داوطلب واجد شرایط نبوده و یا صحت مدارک ارائه شده مورد تأیید واقع نشود حق ادامه دوره از دستیار سلب شده و به مدت دو دوره از شرکت در آزمون ورودی دستیاری محروم می شود.

ماده ۵- این آزمون هر سال یک نوبت در دانشگاه های علوم پزشکی منتخب سراسر کشور برگزار می گردد.

ماده ۶- این آزمون دارای نمره منفی است و تعداد سوالات و منابع آزمون هر سال به اطلاع داوطلبان رسانده می شود.

ماده ۷- اعلام نتیجه اولیه بصورت کارنامه ای حاوی نمره و رتبه داوطلب خواهد بود که به همراه فرم انتخاب رشته در اختیار داوطلبین قرار می گیرد.

تبصره ۱: داوطلبانی که ۵۰ درصد نمره کل آزمون را کسب نموده مجاز به انتخاب رشته می باشند.

تبصره ۲: داوطلبان حایز شرایط برای استفاده از سهمیه بومی، در صورت کسب حداقل ۸۵٪ نمره آخرین فرد پذیرفته شده در رشته/محل انتخابی، مورد پذیرش قرار می گیرند.

ماده ۸- داوطلبان مجاز به انتخاب رشته می توانند حداکثر ۵۰ رشته-محل را برای تحصیل انتخاب نمایند.

بخش سوم: شرایط ورود به دوره های دستیاری دندانپزشکی

ماده ۹- قبولی در آزمون ورودی دوره دستیاری دندانپزشکی برابر ضوابط اعلامی در دستورالعمل آزمون پذیرش دستیار دندانپزشکی صورت پذیرد.

ماده ۱۰- تأیید صلاحیت های عمومی طبق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

ماده ۱۱- ارائه مدرک دکتری عمومی دندانپزشکی مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی لازم می باشد.

ماده ۱۲- برخورداری از سلامت جسمی و روانی و نداشتن نقص عضو موثر حرفه ای برحسب رشته و مطابق با مفاد دستورالعمل آزمون پذیرش دستیار دندانپزشکی احراز گردد.

تبصره ۱: صحت سلامت جسمی و روانی پذیرفته شدگان در بدو ورود به دانشگاه از طرف شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل مورد بررسی و تأیید قرار گیرد.

تبصره ۲: پرونده پزشکی پذیرفته شدگانی که در بدو ورود از نظر سلامت جسمی و روانی مورد تأیید قرار گرفته اند اما با اعلام گروه آموزشی و تأیید دانشکده در حین دوره دستیاری به بیماری جسمی و یا روانی مبتلا گردیده اند در شورای پزشکی دانشگاه مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تأیید شورای آموزشی دانشگاه از ادامه تحصیل این افراد جلوگیری می شود و غرامت تحصیلی شامل این قبیل افراد نمی شود.

ماده ۱۳- پذیرفته شدگان لازم است بر اساس سهمیه پذیرش و مفاد دستورالعمل آزمون پذیرش دستیار دندانپزشکی که سالیانه از طرف دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی اعلام می گردد نسبت به سپردن تعهدات محضری و وثیقه های مربوطه اقدام نماید، در غیر این صورت از ثبت نام/ادامه تحصیل آنها جلوگیری به عمل می آید.

تبصره- صدور و ارائه مدارک تحصیلی تمامی متعهدین خدمت منوط به انجام کامل تعهدات بوده و این افراد در زمان تعهد مجاز به انجام فعالیت پزشکی در سایر نقاط کشور (غیر از دانشگاه محل انجام تعهد) نخواهد بود.

الف) تعهد عام- متعهدین عام تعهد محضری می سپارند تا پس از فارغ التحصیلی به میزان حداکثر ۲/۵ برابر مدت تحصیل در هر محلی که دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی تعیین نماید به انجام خدمات آموزشی/پژوهشی/درمانی بپردازند. این نوع تعهد مشمول ضریب k بر اساس ضریب محرومیت محل انجام تعهدات خواهد شد. تحویل مدرک تحصیلی این مشمولان بعد از اتمام تعهد مورد نظر مجاز می باشد.

ب) تعهد خاص: دو نوع می باشد:

۱- تعهد خاص مناطق محروم بر اساس قانون برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره های تکمیلی و تخصصی (جذب دانشجوی بومی) که تعهد اخذ شده از این مشمولان برای خدمت در مناطق محروم مورد تعهد به میزان سه برابر مدت تحصیل است و این نوع تعهد قابل خرید و یا جابجایی نمی باشد و مشمول ضریب منطقه نمی گردد.

تبصره - تحویل مدرک تحصیلی این مشمولان بعد از اتمام تعهد مورد نظر مجاز می باشد و این افراد در زمان تعهد مجاز به انجام فعالیت پزشکی در سایر نقاط کشور نمی باشند.

۲- تعهد خاص در حین دوره دستیاری برای متعهدین عام: با درخواست کتبی دستیار، ارائه اعلام نیاز یکی از دانشگاه ها و تایید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مطابق با مفاد آیین نامه خدمات قانونی متعهدین خدمت دوره های تخصصی دندانپزشکی قابل انجام است. این گروه از متعهدین ملزم به سپردن تعهد محضری برای خدمت به میزان ۲ برابر مدت تحصیل می شوند. ضریب محرومیت محل انجام تعهدات در این نوع تعهد اعمال نخواهد شد.

تبصره ۱: دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی در اجرای بند ۲، هر ساله لیست رشته های مورد نیاز دانشگاههای علوم پزشکی را استعلام و بررسی نموده و در صورت تایید رشته های مورد نیاز، مراتب را به اطلاع عموم خواهد رساند.

تبصره ۲: در صورت اعلام عدم نیاز توسط دانشگاه محل تعهد، چنین متعهدینی موظفند به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مراجعه و در صورت دارا بودن اعلام نیاز، مابقی تعهدات قانونی خود را در سایر مناطق بر اساس تشخیص کمیسیون جایابی، انجام دهند.

تبصره ۳: تصمیم گیری در خصوص نحوه انجام تعهدات پذیرفته شدگانیکه با استفاده از سهمیه استانهای خاص و یا مناطق محروم در دوره دندانپزشکی عمومی پذیرفته شده اند، به عهده دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی بوده و محل تعهدات تخصصی ایشان در همان محل تعهد دوره عمومی تعیین خواهد گردید.

ج) تعهد به سازمان ها - قبولشدگانی که در استخدام وزارتخانه ها، نهادها و سازمان ها می باشند موظفند تا حکم ماموریت آموزشی با امضای بالاترین مقام دستگاه را جهت شروع دوره دستیاری ارائه دهند. این افراد شهریه پرداز تلقی شده و موظف به پرداخت شهریه توسط خود و یا سازمان ذیربط می باشند. در صورت پرداخت شهریه توسط سازمان مربوطه، این افراد ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود بوده و بدیهی است که حقوق و مزایای خود را از محل تعهد دریافت می کنند.

تبصره: در صورت عدم پرداخت شهریه توسط فرد داوطلب و یا سازمان مربوطه، مجوز اعلام فراغت از تحصیل ایشان تنها در صورت پرداخت یکجای شهریه کل دوره به دانشگاه محل تحصیل صادر خواهد گردید.

د) بدون تعهد (شهریه پرداز) - پذیرفته شدگان شهریه پرداز (با پرداخت شهریه مصوب) از انجام تعهدات دستیاری معاف می باشند، اما تعهدات مربوط به سایر خدمات قانونی به قوت خود باقی مانده و تصمیم گیری درخصوص محل انجام تعهدات باقیمانده و یا نحوه انجام خدمات، به عهده دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی خواهد بود.

تبصره ۱: تغییر وضعیت پذیرش افراد از غیر شهریه پرداز به شهریه پرداز ممنوع است.

تبصره ۲: پذیرفته شدگان شهریه پرداز در صورت موافقت یکی از دانشگاه های علوم پزشکی و پس از تایید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی میتوانند نسبت به تودیع تعهد به دانشگاه مربوطه اقدام نمایند. در این صورت شهریه پرداخت شده قبلی قابل استرداد نبوده و پس از اخذ تعهد اعاده وضعیت دستیار به حالت سابق (شهریه پرداز) امکان پذیر نمیباشد.

تبصره ۳: کف و سقف میزان شهریه تحصیلی در هر سال تحصیلی از طرف هیئت امنای همان دانشگاه تعیین و اعلام می گردد.

ماده ۱۴- دانشگاه محل تحصیل دستیار موظف است در هنگام ثبت نام و قبل از شروع دوره آموزشی از متعهدین خدمت حسب نوع تعهدات، سند تعهد محضری مربوطه را دریافت نموده و اسناد تعهد محضری را همراه با احکام صادره تا پایان ترم اول تحصیلی سال قبولی متعهد به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی ارسال نماید. اجازه ادامه تحصیل از دستیاران متعهد خدمتی که تا پایان نیمسال اول تعهد محضری خود را ارائه ننموده باشند سلب می شود.

ماده ۱۵- پذیرفته شدگان موظفند تا طبق تاریخ اعلام شده به دانشگاه محل آموزش جهت ثبت نام و شروع دوره آموزشی مراجعه نمایند.

تبصره ۱: اعتبار قبولی آزمون دستیاری دندانپزشکی فقط برای همان سال تحصیلی است و پس از سپری شدن زمان ثبت نام، هیچ حقی جهت ثبت نام برای پذیرفته شده وجود نداشته و وی منصرف از تحصیل شناخته می شود. این فرد اجازه شرکت در آزمون دستیاری دندانپزشکی را به مدت دو سال نخواهد داشت.

تبصره ۲: دانشگاه های علوم پزشکی موظفند اسامی انصراف دهندگان موضوع تبصره ۱ را حداکثر تا دو هفته پس از اتمام مهلت ثبت نام به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

تبصره ۳: قبول شدگانی که در گزینش مردود شناخته شده ولی ادامه تحصیل آنان پس از تجدید نظر بلا مانع اعلام می گردد، اعتبار قبولی آزمون دستیاری دندانپزشکی ایشان تا یکسال به قوت خود باقی است.

ماده ۱۶- پذیرفته شده به تحصیل در رشته های تخصصی دیگر و یا PhD اشتغال نداشته باشد.
ماده ۱۷- تکمیل ظرفیت در دوره دستیاری دندانپزشکی در صورت عدم تکمیل ظرفیت مگر در رشته های خاص به تشخیص دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی ممنوع است.

بخش چهارم: ساختار اجرایی آموزش دوره های دستیاری دندانپزشکی

ماده ۱۸- یک نفر از اعضاء هیئت علمی ترجیحا با مرتبه استادی و یا دانشیاری و یا استادیاری با حداقل ۵ سال سابقه آموزشی به عنوان معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده منصوب می شود.

تبصره: این مسئولیت می تواند با تشخیص رئیس دانشکده، بر عهده معاون آموزشی دانشکده باشد.

ماده ۱۹- معاون تخصصی در هر گروه آموزشی در جلسه ای با حضور رئیس، معاون آموزشی، معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و مدیر گروه مربوطه انتخاب و حکم وی توسط رئیس دانشکده (برای مدت ۲ سال) صادر خواهد شد.

ماده ۲۰- ترکیب شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی شامل رئیس، معاون آموزشی، معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی، معاون پژوهشی، معاونین تخصصی گروه های آموزشی، مسئول دفتر توسعه آموزش (EDO) دانشکده (بدون حق رای) و یک نفر از اعضاء هیئت علمی صاحب نظر دانشکده با انتخاب/حکم رئیس دانشکده می باشد. معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دبیر این شورا است و در غیاب رئیس دانشکده مسئولیت اداره جلسات را بر عهده دارد.

ماده ۲۱- شرح وظایف شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی به شرح ذیل می باشد:

- ۱) تدوین برنامه راهبردی برای آموزش های تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده با توجه به خط مشی آموزشی دانشگاه و وزارت متبوع
- ۲) بررسی و تدوین برنامه دوره های جدید آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و ارجاع آن به مراجع ذیربط
- ۳) تایید ظرفیت پذیرش دستیار اعلام شده از طرف گروه های آموزشی
- ۴) بررسی و اظهار نظر در مواردی که رئیس دانشکده به شورا ارجاع نماید
- ۵) بررسی تقاضای انصراف، مرخصی، انتقال و جابجایی دستیاران پس از اعلام نظر گروه آموزشی و بر اساس ضوابط و مقررات مربوطه
- ۶) تصویب برنامه های آموزشی سالیانه تحصیلی دستیاران و نظارت بر حسن اجرای آنها
- ۷) طراحی و تدوین روش های ارزیابی/ارزشیابی دوره های و نظارت بر حسن انجام آنها
- ۸) نظارت دقیق در خصوص اعمال کامل ضوابط موجود در برنامه های آموزشی مصوب
- ۹) تصمیم گیری در مواردی که در این آئین نامه و سایر آیین نامه های مرتبط با برنامه های تحصیلات تکمیلی مسکوت است.

بخش پنجم: نظام آموزشی

- ماده ۲۲- شروع دوره آموزشی دستیاران طبق تقویم دانشگاهی است.
- ماده ۲۳- نظام آموزشی دوره دستیاری به صورت سالی است و دستیار موظف به حضور تمام وقت در حین تحصیل می باشد.
- ماده ۲۴- دروس بر اساس برنامه های آموزشی مصوب هر رشته است و برنامه های آموزشی به شکلی طراحی و اجرا می شوند که دستیاران علاوه بر شرکت در کلاس های مربوطه، از ابتدای دوره در بخش حضور فعال داشته باشند.
- تبصره:** دستیاران رشته جراحی دهان و فک و صورت و نیز حسب مورد سایر دستیاران موظف به حضور در برنامه های کشیک تنظیمی می باشند.
- ماده ۲۵- طول دوره آموزشی در کلیه رشته های تخصصی دندانپزشکی ۳ سال تقویمی و در رشته جراحی دهان و فک و صورت ۵ سال تقویمی است.
- تبصره ۱:** لزوم استفاده از زمانی بیش از طول دوره آموزشی باید به صورت مستدل و مکتوب از طرف دستیار/گروه آموزشی/معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی به شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی و سپس شورای آموزشی دانشگاه اعلام گردد. در صورت تایید این دلایل، سقف سنوات مجاز تحصیلی جهت دستیاران رشته جراحی دهان و فک و صورت ۶ سال و جهت دستیاران سایر رشته های تخصصی ۴ سال است. افزایش زمان تحصیل بیش از سقف سنوات مجاز میسر نیست.
- تبصره ۲:** در موارد خاص با پیشنهاد شورای تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و تایید شورای آموزشی دانشگاه، دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مرجع تصمیم گیری در مورد استفاده از زمانی بیش از سقف سنوات مجاز خواهد بود. در صورت موافقت، دستیار موظف به پرداخت شهریه ای معادل با شهریه دستیاران شهریه پرداز خواهد بود.

تبصره ۳: در صورتی که افزایش طول دوره آموزشی ناشی از بروز مشکلات خارج از اراده دستیار باشد (با تشخیص شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده) این موضوع توسط شورای آموزش دانشگاه تایید شده و به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی اعلام می گردد. این موارد شامل افزایش مدت تعهدات نخواهد شد و دانشگاه موظف به پرداخت کمک هزینه دستیاری می باشد اما دستیاران شهریه پرداز ملزم به پرداخت شهریه نمی باشند.

تبصره ۴: اگر افزایش طول دوره آموزشی در سقف مدت مجاز تحصیل در اختیار دستیار باشد وی مشمول افزایش مدت تعهدات خواهد شد و دانشگاه موظف به پرداخت کمک هزینه دستیاری نمی باشد. ضمناً دستیاران شهریه پرداز ملزم به پرداخت شهریه می باشند.

ماده ۲۶- دستیاران برابر برنامه تنظیمی گروه آموزشی و ابلاغ شده از طرف معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف به حضور تمام وقت (۴۴ ساعت در هفته، شنبه تا چهارشنبه روزانه ۸ ساعت و پنج شنبه ها ۴ ساعت) و شرکت فعال در برنامه های آموزشی/پژوهشی/درمانی می باشند. گزارش ماهانه حضور و غیاب و کارکرد دستیاران توسط معاونین تخصصی گروه آموزشی به معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال خواهد شد و پرداخت کمک هزینه تحصیلی منوط به آن است.

ماده ۲۷- حضور و غیاب دستیاران طبق مقررات انجام خواهد شد. غیبت غیر موجه بیش از نصاب ۳:۱۷ در دروس نظری و ۱:۱۰ در دروس عملی موجب کسب نمره صفر در آن درس خواهد بود و دستیار موظف به اخذ واحد مجدد می باشد.

ماده ۲۸- مرخصی استحقاقی دستیاران معادل ۲/۵ روز در ماه است که با موافقت معاون تخصصی گروه آموزشی قابل استفاده خواهد بود.

تبصره ۱: مرخصی استحقاقی استفاده شده سالیانه دستیاران توسط معاون تخصصی گروه آموزشی مربوطه محاسبه و به اطلاع آنان و معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی می رسد.

تبصره ۲: استفاده از مرخصی استحقاقی برای همان سال میسر است و استفاده از مرخصی در شروع دوره ممنوع است.

ماده ۲۹- استفاده از مرخصی استعلاجی برای دستیاران به میزان حداکثر یک ماه در کل دوره دستیاری براساس گواهی پزشک و تایید پزشک معتمد و شورای پزشکی دانشگاه بلامانع است.

تبصره ۱: دستیار موظف است مراتب بروز بیماری را حداکثر ظرف یک هفته به دانشکده اطلاع و حداکثر ظرف یک هفته به تأیید پزشک معتمد دانشگاه برساند.

تبصره ۲: در صورت بروز بیماری و با تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه و همچنین سایر دلایل موجه به تشخیص شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و تأیید شورای آموزش دانشگاه، دستیاران می توانند از حداکثر یکسال مرخصی تحصیلی استفاده نمایند. این مرخصی در سقف سنوات مجاز تحصیلی دستیار محاسبه خواهد شد و به دستیاران در این مدت کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد.

تبصره ۳: در مواردی که درخواست مرخصی بیش از یک سال باشد موضوع در شورای تخصصی دانشکده، شورای آموزش دانشگاه و نهایتاً دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مطرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

تبصره ۴: استفاده دستیاران خانم از مرخصی زایمان تابع مقررات مربوطه خواهد بود.
ماده ۳۰- در صورتی که پذیرفته شده در زمان تعیین شده ثبت نام ننموده و یا پس از ثبت نام نسبت به شروع دوره اقدام ننماید منصرف از تحصیل محسوب شده و به مدت دو سال از شرکت در آزمون دستیاری محروم خواهد شد و در صورت انصراف پس از شروع دوره (پس از انصراف قطعی)، علاوه بر دو سال محرومیت از آزمون دستیاری ملزم به پرداخت غرامت (که محاسبه آن توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی انجام می گردد) خواهد شد.

تبصره ۱: مرجع تصمیم گیری در خصوص مدت زمان محرومیت از شرکت در آزمون دستیاری، دستیاران اخراجی، شورای آموزشی دانشگاه محل تحصیل می باشد.

تبصره ۲: در صورتی که غیبت و یا انصراف ناشی از بیماری صعب العلاج با تایید کمیسیون پزشکی دانشگاه و شورای آموزشی دانشگاه باشد فرد از پرداخت غرامت معاف خواهد بود.

تبصره ۳: دستیاران شهریه پرداز در صورت انصراف موظف به پرداخت شهریه کامل همان سال می باشند. همچنین به مدت دو سال (پس از انصراف قطعی) از شرکت مجدد در آزمون محروم خواهند شد.

ماده ۳۱- در صورتی که دستیار در طی دوره آموزش مایل به ادامه تحصیل نباشد می باید درخواست انصراف خود را کتباً از طریق گروه آموزشی مربوطه به معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده اعلام نماید.

تبصره ۱: دستیار منصرف از تحصیل می تواند فقط یک بار و حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از تاریخ انصراف قطعی (که جزء سقف سنوات محاسبه خواهد شد) به تحصیل بازگشت نماید و بازگشت به تحصیل دستیار تابع مقررات آموزشی دانشگاه و نظر شورای تخصصی دانشکده خواهد بود. افرادی که به علت عدم ثبت نام در موعد مقرر منصرف شناخته شده اند مشمول این تبصره نمی باشند.

تبصره ۲: در صورتی که دستیار در هر زمان از تحصیل بدون عذر موجه غیبت نماید منصرف از تحصیل محسوب می شود.

ماده ۳۲- با تصویب هیأت امناء دانشگاه ها، همراه مبلغی بعنوان کمک هزینه به دستیاران دندانپزشکی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱: در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سقف مجاز به دستیاران کمک هزینه ای تعلق نمی گیرد.

تبصره ۲: دستیارانی که به صورت تعهد خاص پذیرش می شوند کمک هزینه خود را از دانشگاه محل تحصیل دریافت می دارند.

تبصره ۳: ارائه گواهی انجام فعالیت دستیار جهت دریافت کمک هزینه از طرف معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی بر اساس گزارش معاون تخصصی و تایید مدیر گروه های آموزشی صادر می گردد.

تبصره ۴: افزایش سنواتی این کمک هزینه منوط به قبولی در آزمون ارتقا می باشد.

تبصره ۵: پرداخت کمک هزینه به دستیارانی که با استفاده از مأموریت آموزشی به تحصیل مشغولند طبق مقررات سازمان محل تعهد خواهد بود.

تبصره ۶: به دستیاران شهری به پرداخت کمک هزینه تعلق نمی گیرد.

ماده ۳۳- دستیاران شاغل به تحصیل در تمام مدت دستیاری حق تأسیس/ اداره مطب خصوصی و یا اشتغال به کار در مطب های دیگر و یا درمانگاه های خصوصی را حتی در ساعات غیر اداری ندارند. در صورت گزارش گروه آموزشی و تأیید موضوع از طرف مراجع ذیربط، معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف است تا از تحصیل این افراد جلوگیری نماید. بازگشت به تحصیل چنین افرادی، پس از ارایه تعهدنامه مکتوب مبنی بر التزام بر عدم اشتغال در بخش خصوصی، صرفاً با موافقت شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی امکان پذیر است.

تبصره: دانشگاه های محل تحصیل می توانند در کلینیک های ویژه و یا سایر واحدهای درمانی تابعه از خدمات درمانی دستیاران با پرداخت حق الزحمه برابر مصوبه هیأت مدیره کلینیک ویژه و یا حسب مورد سایر مراجع ذیربط دانشگاه در خارج از ساعات اداری/ آموزشی استفاده نمایند.

ماده ۳۴- پس از اعلام قبولی داوطلب، تغییر رشته ممنوع می باشد.

تبصره: در صورتی که بروز بیماری پس از انتخاب رشته منجر به عدم امکان ادامه تحصیل در رشته مربوطه گردد، تغییر رشته با تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه، نظر موافق شورای آموزشی دانشگاه و تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی مشروط به داشتن نمره ای معادل با ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در رشته/محل و سهمیه مربوطه امکان پذیر خواهد بود. بدیهی است که تغییر رشته منجر به تغییر نوع سهمیه پذیرش نخواهد گردید.

ماده ۳۵- جایجایی دستیاران به شرط کسب ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه مربوطه و با موافقت شورای آموزشی دانشگاه های مبداء و مقصد و تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی صرفاً یک بار در طول دوره تحصیل امکان پذیر می باشد.

ماده ۳۶- پس از موفقیت در گذراندن کلیه دروس مرتبط سال اول و قبولی در آزمون ارتقا، انتقال در دوره دستیاری در صورت موافقت دانشگاه های مبداء و مقصد به شرط کسب ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه مربوطه و تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی صرفاً یک بار در طول دوره تحصیل امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۱: انتقال دستیار زن به تبع همسر به شرط قبولی همزمان، کسب ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه مربوطه و در صورت موافقت دانشگاه های مبداء و مقصد با تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۲: انتقال دستیاران مشمول ماده ۶۲ قانون جامع خدمت رسانی به ایثارگران از شرط گذراندن سال اول تحصیلی مستثنی شده اما کسب ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده در سهمیه مربوطه و موافقت دانشگاه های مبداء و مقصد با تأیید دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی الزامی است.

ماده ۳۷- میهمانی در دوره های دستیاری ممنوع است.

ماده ۳۸- تبعات آموزشی ناشی از جابجایی و انتقال دستیاران از نظر انطباق دروس گذرانده شده و سایر موارد به عهده خود دستیار است.

ماده ۳۹- انتقال دستیاران دوره های تخصصی خارج از کشور به دوره های داخل کشور ممنوع می باشد.

بخش ششم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی و دفاع از پایان نامه

ماده ۴۰- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دستیاران شامل نمره کلیه دروس (بر اساس نمره صفر تا بیست) و قبولی در آزمون ارتقا سالیانه می باشد.

ماده ۴۱- حداقل نمره برای قبولی در کلیه دروس ۱۳ و حداقل میانگین نمرات برای قبولی سالیانه معادل ۱۴ می باشد.

تبصره ۱: کسب میانگین نمرات ۱۴ از واحدهای ماخوذه آن سال شرط معرفی و شرکت دستیار در آزمون ارتقا است. نمره دستیاران باید بعد از قبولی در آزمون ارتقا ثبت نهایی گردد. در صورت عدم موفقیت در آزمون ارتقا، نمرات اخذ شده کان لم یکن تلقی خواهد شد.

تبصره ۲: دستیار می تواند حداکثر با داشتن دو درس مردودی به آزمون ارتقا معرفی شود مشروط بر اینکه میانگین نمرات ۱۴ را کسب نموده باشد. در صورت قبولی در آزمون ارتقا، دستیار موظف به اخذ فوری دروس مردودی است.

ماده ۴۲- دستیار موظف است تا در آزمون ارتقا که هر ساله توسط دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی برنامه ریزی و اجرا می گردد شرکت کرده و به شرح ذیل نمره قبولی را کسب نماید. حداقل نمره جهت دوره های ۳ ساله :

۴۰ درصد	- سال اول
۵۵ درصد	- سال دوم
طبق ضوابط آزمون گواهینامه/دانشنامه	- سال سوم
حداقل نمره جهت رشته جراحی دهان و فک و صورت:	
۳۰ درصد	- سال اول
۴۰ درصد	- سال دوم
۵۰ درصد	- سال سوم
۶۰ درصد	- سال چهارم
طبق ضوابط آزمون گواهینامه/دانشنامه	- سال پنجم

ماده ۴۳- در صورت عدم کسب میانگین نمرات ۱۴ در هر سال تحصیلی و یا عدم کسب حداقل نمرات مشخص شده در ماده ۴۲، دستیار مردود محسوب شده و موظف است تا مجدداً آن سال تحصیلی را برابر برنامه تنظیمی گروه آموزشی (نظری و عملی) تکرار نماید.

تبصره: دستیاران کلیه رشته ها که در آزمون ارتقاء سال دوم و رشته جراحی دهان و فک و صورت در آزمون ارتقاء سال ۴ مردود شده باشند در صورت موافقت گروه و شورای آموزشی دانشکده میتوانند دروس سال آخر را بگذرانند و مجدد در آزمون ارتقا شرکت نموده و در صورت قبولی در آزمون ارتقاء به آزمون مورد همان سال معرفی گردند.

ماده ۴۴- دستیارانی که دو سال در آزمون ارتقا مردود گردند به اخراج محکوم شده و موظف به پرداخت کلیه هزینه ها و خسارات برابر ضوابط مصوب دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی می باشند.

تبصره: درخواست بازگشت به تحصیل دستیارانی که به هر دلیل اخراج می شوند به دانشکده محل تحصیل اعلام و در صورت موافقت شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و شورای آموزشی دانشگاه مربوطه، در کمیسیون موارد خاص بررسی می گردد.

ماده ۴۵- دستیارانی که کلیه دروس نظری، عملی، کارگاهی و بیمارستانی را با موفقیت گذرانیده و از پایان نامه خود دفاع نموده اند به دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی جهت شرکت در آزمون گواهینامه/دانشنامه تخصصی معرفی می گردند. شرط فراغت از تحصیل کسب حد نصاب نمره گواهینامه تخصصی در آزمون مذکور می باشد.

ماده ۴۶- دستیار معرفی شده از طرف دانشکده جهت شرکت در آزمون گواهینامه/دانشنامه بایستی با کلیه بخش ها و قسمت هایی که دانشکده محل تحصیل مشخص می نماید تسویه حساب نماید.

ماده ۴۷- شرایط و مقررات مربوط به آزمون گواهینامه/دانشنامه تخصصی تابع آیین نامه مربوطه است.

ماده ۴۸- کلیه دستیاران موظف به اخذ و گذراندن پایان نامه تخصصی در حیطه رشته تخصصی خود هستند. پایان نامه دوره های تخصصی باید از نوع تحقیقی بوده و نباید از نظر موضوع، محتوی، زمان و مکان تکراری باشد.

ماده ۴۹- دستیاران دوره تخصصی سه ساله باید موضوع پایان نامه خود را حداکثر تا پایان ترم سوم تحصیلی ثبت نمایند. حداکثر زمان درمورد دستیارانی که دوره تخصصی آنان پنج سال می باشد تا پایان ترم پنجم در نظر گرفته می شود.

تبصره: حداقل فاصله زمانی بین ثبت و دفاع از پایان نامه یک سال می باشد.

ماده ۵۰- در موارد خاص با توجه به حجم و اهمیت موضوع تحقیق، پس از تأیید گروه آموزشی و شورای پژوهشی دانشکده، پایان نامه می تواند به صورت گروهی انتخاب و اجرا گردد. در این صورت حداکثر ۲ دستیار می توانند جهت انجام بخش های متمایز از یک پروژه مشترک ولی با عناوین متفاوت اقدام نمایند.

ماده ۵۱- مراحل تصویب و ثبت پایان نامه:

الف- انتخاب موضوع پایان نامه با هدایت استاد/اساتید راهنما

ب- ارائه فرم پیشنهادیه پایان نامه به گروه آموزشی مربوطه جهت تأیید

ج- ارائه فرم پیشنهادیه پایان نامه به معاونت پژوهشی دانشکده جهت تصویب

د- ابلاغ شماره ثبت به دستیار و استاد/اساتید راهنما جهت شروع کار تحقیقاتی

ماده ۵۲- مرتبه استاد راهنمای اول حداقل استادیاری با ۵ سال سابقه آموزشی و راهنمایی حداقل ۲ پایان نامه تحقیقاتی دوره دکتری عمومی است. استاد راهنما باید کارگاه روش تحقیق را گذرانده و مجری حداقل یک طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه و یا وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فن آوری بوده و هم چنین حداقل دو مقاله تحقیقاتی را در مجلات بین المللی منتشر نموده باشد.

ماده ۵۳- چگونگی نحوه مشارکت دو استاد راهنما در پایان نامه های تحقیقاتی به شرح زیر است:

الف- تشخیص نیاز پایان نامه های تحقیقاتی به دو استاد راهنما با درخواست دستیار مربوطه بر عهده شورای پژوهشی دانشکده است.

ب- در صورت تصویب دو استاد راهنما، هرگونه امتیاز از نظر معادل سازی، حق التدریس و سایر موارد برای پایان نامه مورد نظر بین هر دو تقسیم می گردد.

ج- در کلیه مدارک مرتبط نام اساتید راهنمای اول و دوم به ترتیب ذکر می گردد.

تبصره ۱: در صورت لزوم با پیشنهاد استاد راهنما و تأیید دانشکده ۱ یا ۲ نفر بعنوان استاد یا اساتید مشاور از سایر گروه های آموزشی انتخاب می شوند که موظف به همکاری در هدایت پایان نامه زیر نظر استاد/اساتید راهنما می باشند. اساتید مشاور باید دارای حداقل درجه دکتری تخصصی و یا استادیاری باشند. آوردن نام استاد مشاور روی جلد پایان نامه ضروری است.

تبصره ۲: چنانچه تصحیح جزئی عنوان پایان نامه ضرورت داشته باشد با پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای پژوهشی دانشکده فقط برای یکبار امکان پذیر می باشد.

ماده ۵۴- استاد راهنما پس از اتمام کار تحقیق و تأیید پایان نامه نگارش یافته، مراتب قابل دفاع بودن پایان نامه را کتباً به معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی اعلام می نماید. در این مرحله پایان نامه باید تایپ ولی صحافی نشده باشد.

تبصره ۱: تأییدیه وصول مقاله تهیه شده از پایان نامه توسط یکی از مجلات معتبر علمی پژوهشی داخلی و یا خارجی باید همراه پایان نامه به معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل گردد.

تبصره ۲: دفاع از پایان نامه در ۶ ماهه دوم از آخرین سال تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۵۵- تاریخ جلسه دفاع از پایان نامه توسط معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می گردد و هیئت داوران توسط ایشان به جلسه دعوت می گردند.

ماده ۵۶ - هیئت داوران متشکل از اعضاء زیر می باشند:

۱- استاد/اساتید راهنما

۲- استاد/اساتید مشاور

۳- معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی / نماینده تام الاختیار

۴- معاون تخصصی گروه مربوطه/ نماینده تام الاختیار

۵- مدیر گروه یا یکی از اساتید گروه آموزشی به انتخاب مدیر گروه

۶- معاون آموزشی دانشکده یا نماینده ایشان از بین اعضاء هیئت علمی

۷- معاون پژوهشی دانشکده یا نماینده ایشان از بین اعضاء هیئت علمی

ماده ۵۷- جلسه دفاع از پایان نامه با سرپرستی معاون آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و یا نماینده ایشان و با حضور استاد/اساتید راهنما و حداقل ۳ تن دیگر از اعضاء هیئت داوران رسمیت می یابد.

تبصره ۱: دستیار موظف است پس از مشخص شدن اسامی هیئت داوران و کسب موافقت کتبی آنان برای حضور در جلسه دفاع، حداقل یک هفته قبل از جلسه دفاع، یک نسخه از پایان نامه را در اختیار آنان قرار دهد و پس از برگزاری جلسه دفاع موارد مورد نظر داوران را در پایان نامه تصحیح نماید. ضروری است نظرات هیئت داوران در مورد انجام اصلاحات لازم در پایان نامه تحت نظر استاد راهنما و رئیس هیأت داوران توسط

دستیار پیگیری شود و حداکثر ظرف مدت یکماه همراه با تأیید کتبی آنان به معاونت آموزشی تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده مربوطه تسلیم گردد. چنانچه اصلاحات بیش از یکماه به طول بیانجامد تصمیم گیری در خصوص بررسی علت و نحوه برخورد (دفاع مجدد یا عدم دفاع) بر عهده معاون تخصصی دانشکده می باشد. یک نفر از اعضاء هیئت داوران به انتخاب خود آنها ناظر بر انجام تغییرات بوده و نمره پایان نامه دستیار پس از طی مراحل فوق در اداره آموزش دانشکده به ثبت خواهد رسید.

تبصره ۲: ارزشیابی پایان نامه توسط هیئت داوران و در مقیاس نمره گذاری بشرح زیر صورت می پذیرد:

۱- از ۱۹ تا ۲۰ (درجه ممتاز) به شرط ارایه مدرک پذیرش و یا چاپ یک مقاله از همان پایان نامه در مجلات ایندکس شده نوع اول به شرط اینکه دستیار نویسنده اول و یا پاسخگو باشد

۲- از ۱۸ تا ۱۸/۹۹ (درجه بسیار خوب)

۳- از ۱۶ تا ۱۷/۹۹ (درجه خوب)

۴- از ۱۴ تا ۱۵/۹۹ (درجه قابل قبول)

۵- کمتر از ۱۴ (مردود)

ماده ۵۸- دفاع از پایان نامه به عهده دستیار است. اساتید راهنما و مشاور صرفاً پاسخگوی مواردی که هیئت داوران درخواست می نمایند، خواهند بود. دستیار موظف است در صورت درخواست هیئت داوران، عین منابع پایان نامه را در جلسه دفاع ارائه نماید.

تبصره: شرط دفاع از پایان نامه ارائه حداقل یک مقاله چاپ شده و یا پذیرش یک مقاله از وی در یکی از مجلات معتبر علمی پژوهشی داخلی یا خارجی می باشد. این مقاله الزاماً مرتبط با پایان نامه نیست.

ماده ۵۹- هر دستیار موظف است به تعداد کافی از نسخ پایان نامه صحافی شده خود را همراه با CD آن جهت استاد/اساتید راهنما/مشاور، گروه آموزشی مربوطه، کتابخانه دانشکده و کتابخانه مرکزی دانشگاه به اداره آموزش دانشکده خود تحویل نماید.

ماده ۶۰- کلیه حقوق مکتسبه از پایان نامه به شرطی که به عنوان طرح تحقیقاتی مصوب شورای پژوهشی دانشگاه و یا مراکز تحقیقاتی باشد متعلق به دانشگاه است، در غیر این صورت حقوق مذکور به استاد راهنما و دانشجو تعلق می گیرد.

ماده ۶۱- در مواردی که در این آیین نامه مسکوت است و یا تصریح ندارد، مرجع تصمیم گیری در خصوص محتوا و اجرای برنامه آموزشی، شورای آموزش تخصصی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و تأیید شورای آموزشی دانشگاه و در موارد بین/خارج دانشگاهی دبیرخانه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی است.

با تصویب این آیین نامه (در سی و هفتمین نشست شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی) و ابلاغ آن در ۶۱ ماده و ۵۴ تبصره، از زمان ابلاغ به دانشگاه های علوم پزشکی جهت کلیه دستیاران ورودی سال ابلاغ و بعد از آن، لازم الاجرا است.